

NEDERIGHEID, DE KROON ALLER DEUGDEN.

Een godsdienstig gestemd jongeling vroeg eens aan een grijs van dagen: „Hoe zal ik toch mijn leven irrigten, om hier gelukkig en eenmaal zalig te worden?" Het antwoord luidde: „Bid God dagelijks, dat Hij u overal nabij zij en u een oprecht hart geve. Ordeel streng over u-zelfen, maar zacht over anderen. Vlied het gezelschap van ligtzinnige menschen van beide geslachten. Vermijd den omgang met twistzieke en partijde menschen. Vertrouw niet te veel op eigene krachten. Wees voorzigtig en bescheiden in uwe gesprekken. Wees matig in het genot, bedachtzaam in den voorspoed, geduldig in den tegenspoed. Twist niet noodeloos over zaken, die het hoofd ledig, het hart koud laten. Indien iemand iets waards en goeds spreekt, betuig hem dan in weinige woorden uwe goedkeuring; maar zoo hij valsch of dubbelzinnig spreekt, laat u dan in geen strijd met hem in, en betuig liever door blikken of gebaren uwe afkeuring, of zeg hoogstens: „Gij moet weten wat ge zegt." — „Maar," vroeg de jongeling, „hoe kan ik dat alles leeren?" — „Waar nederigheid, die kroon aller deugden gevonden wordt. En — in wien was die meer zichtbaar, dan in onze Heer en Zaligmaker Jezus Christus? Bij Hem moet gij dit alles zoeken. Van Hem alleen kunt gij dit alles leeren. Bid er dan dagelijks om."

H. N. v. T.

VOOR DEN ONDERWIJZER.

AUGUSTUS. — DERDE WEEK.

Overwinning der vijf kanaänitische koningen.

Het verhaal Jozua IX is zeer merkwaardig. Allereerst om hetgeen het ons leert omtrent de geestelijke hulp en leiding van Gods Geest in 's Heeren uitverkorenen. Ten allerduidelijkste zien wij hier, dat de werking des Geestes niet is eene werktuigelijk voortdurende, noch eene aanbiddend onfeilbaar makende, maar een hooger bijstand, bepaald door het afhankelijkheidsgevoel en den gebedszin des geloovigen.

Tegenover Jozua, Gods gezalfde, staan eenige listige Gibeoniten, en zij misleiden hem met een verhaal, waarvan hij het onware lichtelijk zou hebben kunnen ontvinden, als niet het vleiende daarin zozeer de menschelijke ijdelheid had gestreeld.

Aan wat Jozua overkwam staat voortdurend ieder Christen bloot. Stond de wereld alleen tegen ons over als de vijf vorsten, met het ontbloote zwaard tot een strijd op leven en dood, het Christenleven ware zoo moeijelijk niet. De moed en driesheid des vijands zijn levenwekkers en leiden tot het geloofsbesef: „als ik zwak ben, ben ik sterk." Ons gevaar is het grootst, zodra en waar de wereld hare zwakteel gevoelens en listig den slaapdrank der vleijerij gaat mengen. Ook tegenover dezen zijn Gods Woord en Geest ons genoeg, als maar wij niet onszelven genoeg zijn, wat ons gelijk Jozua zoo telkens overkomt, eer wij het zelfs vermoeden.

Omdat Jozua en de oudsten met het verhaalde ingenomen waren, omdat het hen als uitverkorenen Gods streelde, daarom vielen zij in den strik. Nog zijn zij, die God niet vreezen en om zijne dienst zich niet bekommeren, in bepaalde omstandigheden zeer willig om zich onze minderen te toonen en onze godsvrucht hoog te stellen, ... o ziet dan toe, want de ziel, die van God afgekeerd blijft en tevens de godsvrucht in een mensch huldigt, is dan het meest ons een satan, omdat zij ons wetens en willens van het beste in ons een geestdoodend vergif zoekt te bereiden.

Verdiene de Gibeoniten lof of blaam? Beiden. Hanno daad bewijst een wijs overleg en geloof. Maar hunne wijsheid en geloof zijn beiden ongenoegzaam en van verkeerden

stempel. Al wie in de leugen heil zoekt, openbaart een bastaardgeloof, dat in God zijne hoogste deugden: waarheid, heiligheid en liefde miskent, en alleen onder den invloed van Gods uitwendige eigenschappen: almacht, alomtegenwoordigheid, als schrikverwekkende openbaringen des Allerhoogsten staat. Zulk eene Godserkennis, vrees voor een magtig Boos wezen, is in den grond duivelsdienst en geene godsdienst. Wanneer wij daarom de godsdienst der Heidenen duivelsdienst noemen, is dit geen scheld- en smaadwoord, maar het uitspreken van een feit, waarvan wij de waarheid in eigen gemoedsleven erkennen. Op dien grond verdient de daad der Gibeoniten veelmeer veroordeeling dan lof. Vrees dreef hen, en deed hier het leven, zelfs tot den prijs van schande, koopen. Indien zij als Rachab moedig en open den God Israels als den eenigen waren God hadden erkend en dan over hun lot „de mond des Heeren ware gevraagd geworden," ook zij zouden het ondervonden hebben, dat het beter is te vallen in de handen Gods dan in die der menschen. Abrahams dienstknachten met de besnijdenis onderscheiden, Rachab, Ruth, de Rechabieten enz. zijn ons ten waarborg, dat de Gibeoniten als volk onder de zonen Abrahams, onder de geloovige kinderen van den geloovigen aartsvader zouden zijn opgenomen.

Nu werd het tegendeel hun lot. Bij de menschen hebben zij door bedrog heil gezocht en ondervonden nu de volle kracht der teleurgestelde ijdelheid. In plaats van zelve zich voor God te verootmoedigen, zochten Jozua en de oudsten, en dit met zeker wreed welgevallen, hun eigen misslag goed te maken door de Gibeoniten zoo zwaar te straffen en zoo diep te vernederen als slechts hun eed hun toeliet. Niet anders is in den regel der menschen weg. Wee den mensch, die op grootmoedigheid rekent, ook waar de godvreezende het dom slagtoffer is zijner misleiding, want lichter is het onder steenworpen met Stefanus te bidden: „Heer, reken hun deze zonde niet toe," dan bij eene kwetsing onzer ijdelheid als Jozua en de oudsten ondervonden. Ook ons zal in zulk een geval eerder het: „vervloekt zijt gijlieden," en een peinen op anderer vernedering, dan de zin van Christus in het hart zijn. Toch wil de Heer, die al onze zonden droeg en die zóó in ons wil leven, dat niet meer wij leven maar Hij in ons, ook in dezen zelfstrijd ons overwinnaars maken, en Hij ons met zijnen gebedsgeest en de liefde Gods vervullen.

Den Gibeoniten werd de zwaarst denkbare straf opgelegd: „houthakkers en waterputters te zijn ter dienst van Gods huis." — Hoe kon Israel dit of diepste vernedering en niet eene eere achten? — Helas, nog is het vaak onder Christenen niet anders. Ieder begeert het priesterkleed en den profetenmantel, alles wat ook bij de wereld eere geeft of ontzag inboezemt; maar om Jezus' navolger te zijn in de voetwassing zijner minderen, in de daad „de minste" te wezen, het werk der Gibeoniten te doen, wie begeert het? Toch mist het geestelijk Godshuis zijne Gibeoniten en dezen als vrijwilligers niet. Wel prijken hunne namen in menschenverlagen niet, en zullen zij eens zelve zeggen: „Heer, wanneer zagen wij U naakt, en arm, en in de gevangenis," maar hunne eereplaats is hun reeds bereid in het huis des Vaders. Wel u, gij eenvoudigen en armen van geest, hier zijt gij de laatsten, maar om eens de eersten te worden.

Toonde ons hoofdstuk IX, hoe zelfs een legerhoofd en rigter als Jozua zonder den Heer faalde, het Xde hoofdstuk stelt ons heerlijk voor én wat een mensch met God vermag, én hoeveel de Heer voor den geloovige is en doet.

Vijf koningen verzamelen hunne legers tegen Israel, maar het buitengewone des gevaars is voor Jozua oorzaak der buitengewone opwekking en belofte: „vrees niet voor hen, want Ik heb ze in uwe hand gegeven; niemand van hen zal voor uw aangezicht bestaan." Vreeze of ontwijke dan niemand buitenwone moeijelijkheden, bezwaren en strijd. Hoe meer onze roeping boven onze eigene kracht gaat, des te zekerder is voor ons des Heeren nabijheid en hulp; mits wij in den weg des Heeren zijn, niet in overmoed vooraan plaatse kozen, en de geest des gebeds tot hulpsaken ons drijft.

„Meer sterven er door de hagelsteenen dan door Israels zwaard." Soms op zichtbare, meerdere malen op onzichtbare wijze, maar in moeijelijke pligtsvervaling is het altijd de Heer, die het zwaarste deel des werks met en voor ons doet. Dat hebben apostelen en hervormers, dat vooral martelaars steeds ondervonden. Hoe zonden mannen, vrouwen, zelfs kinderen, zooveel om des geloofs wille, somtijds jaren aan een, hebben kunnen verduren, als niet de Heer het zwaarste van den last had gedragen.

„Er was geen dag aan dezen gelijk vóór hem nog na hem," ziedaar het feit, dat ons v. 14 berigt. Hoe het buitengewone langdurig licht van dien dag, hoe het wonder Gods te verklaren? Op die vraag moeten wij het antwoord schuldig blijven, omdat de Schrift van het goddelijke, naar onze kleine bevattings, menschvormig spreekt. Wordt hier bovendien nog het feit van den roemrijken dag, in dichtertaal overgenomen uit „het Boek des opregten," dat voor ons verloren ging, vermeld, de letter kan ons alsdan wel het licht niet geven, waarvoor nieuwsgierigheid onbescheiden wenscht. Jozua bad tot God en God verhoorde zijn gebed, dit is de veel belangrijker leering in het verhaal, dan zekerheid omtrent de natuurkundige oorzaak van de verlenging des daglichts buiten de gewone grenzen. In Jozua aanschouwen wij, dat het geloof in zijn

bidden geen grens kent buiten de almacht Gods en in het van God gewrochte teeken; dat het geloofsgebed, hoe stout ook, nooit kan gaan boven hetgeen de Almachtige in staat is te geven.

Jozua verbande in dezen oorlog alles wat adem had, den mensch en het dier! Den mensch, hoe wreed, het dier, hoe roekeloos en zonder nut! Meent gij dit? Oordeelt niet haastelijk. Er zijn misdaden, te schandelijk, dat wij ze noemen, misdaden, die Kanaans volken voor uitdelging hadden doen rijpen en die als openbaring der heiligheid Gods eischen, dat alles wat adem had, viel onder de scherpte des zwaards.

De liefde der heiligheid, die ter wille van wat nog leeft, het door de zonde geestelijk verkanckerde en verstortene niet spaart, is grooter dan de zwakke weekhartigheid, die het gezonde met wezenlijke wreedheid aan de vuilste smetstof prijsgeeft. Leere ons hart hier de diepe betekenis der blijde boodschap, dat Christus voor ons een vloek geworden is, en dat alleen in en door zijn kruis de noodzakelijkheid van het vloekoffer heeft opgehouden.

Jericho viel als vloekoffer tot behoud der overige steden van Kanaän, Achan en zijn gezin en eigendom als vloekoffer tot behoud zijns volks, Kanaans bevolking als vloekoffer tot behoud van Israel en door Israel van de menscheit; — de onreinsten voor onreinen; — niet vrijwillig maar naar Gods bestel. De Zone Gods, Gods Heilige, in wien des Vaders welbehagen was, de zondeloos Heilige stelde vrijwillig zijne smettelooze ziel ten vloekoffer tot behoudenis der wereld. Hem maakte niet eigen leven maar het hout des vloeks tot een vloek, en dit zijn vrijwillig aanvaarden voor ons van het Achans deel in plaats van Davids troon, maakt Hem als de verzeene en de in zijne lichamelijke opstanding van God geredvaardigde tot een eeuwig Koning op het gebied des geestes. Door zijn kruis heeft Hij de noodzakelijkheid van wet en vloek voor ons opgeheven, — is in en met Hem voor ons wet en vloek aan het hout genageld. Als de gekruisigde is Hij zelf onze wet, eene levende wet geworden, eene wet, welke allen, die haar aannemen, niet met vloek dreigt, maar tot eenigen inhoud heeft de vraag: „dit droeg en deed Ik voor u, wat wilt gij zijn en doen voor Mij?" In die vraag is de wedergeboorte des harten, en onze Jozua (Hebr. 4: 8) heeft niet anderen voor ons, maar is zelf als ons Pascha geslagt; Dien, die geene zonde gekend heeft, heeft God tot zonde, — tot een vloekoffer, — voor ons gemaakt, opdat wij worden zonden regtvaardigheid Gods in Hem.

C. S. A. v. S.

OUDERLIEFDE.

In een lazaret van Parijs lag tijdens den jongsten oorlog een grenadier van het 10de regiment infanterie met een schot door de borst. Op een verkenningstocht doorschoot een vijandelijke kogel de borst des jongelings. Maar toch wil hij voorwaarts, — met den dood in de borst wil hij zich wreken op den verborgen vijand. Hij krijgt nog een schampschot, het bloed stroomt uit zijn wond, — langzaam trekt hij zich terug onder een regen van vijandelijke kogels. Met het geweer in zijne handen vastgeklemd zinkt hij eindelijk neer. In het lazaret wordt zijne wonde onderzocht; verscheidene ribben waren verbrijzeld, de lever geschonden, het borstbeen doorboord. Met angst hing het oog van den dapperen aan de lippen van den geneesheer; deze haalt zwendend de schouders op, — zijn blik zegt maar al te duidelijk: „Gij zijt verloren!"

„Een verzoek, dokter; wilt ge mij dat toestaan?"

„Wat wilt gij?"

„Och, ik smeek u schrijf in de verlieslijst niet: zwaar verwond. Schrijf: ligt verwond! Wat zouden mijne goede ouders bedroefd zijn als zij dat verschrikkelijke woord lazen! Ben ik dood, dan mogen zij vernemen dat ik niet meer lijd!" De wensch van den zwaar gewonde werd ingewilligd; in de verlieslijst verscheen het volgende: „Silesische 10 grenadier-regiment. Verkenningstocht op 15 November 1870. Grenadier Gustav Laermann. Tscheschenheide, Kreis Gahrna. L. V. (Licht verwundet), schot door de rechterborst." Licht gewond, — schot door de rechterborst! Zouden de bedroefde ouders die tegenstrijdigheid opgemerkt hebben! — Tegen verwachting genas de dapper soldaat, maar hij leed vreeselijk. Elke dag werd een guttapercha-buis door zijne borst getrokken, — toch stonden in elken brief dien hij naar huis liet zenden, de woorden: „Ik lijd geen pijn." Hij is later versierd met het IJzeren kruis. Wat versiert den jongman meer: het eere-kruis of die eenvoudige woorden: „Ik lijd geen pijn?"

Och, dat alle kinderen zoo bezorgd waren als deze soldaat om toch hunne ouders niet bedroefd te maken.

De liefde doet anderen geen pijn, en lijdt liever zelf geduldig, dan anderen lijden te veroorzaken.

T. M. L.